

GEBIEDSAANDUIDING

Deelgebied C beslaat het gebied tussen De Reusel en De Beerze ten zuiden van de Kampina en ten noorden van het kanaal. In het gebied ligt het stroomgebied van de Rosep. Deze beek ontspringt in het gebied ter hoogte van Haghorst en loopt door het N2000-gebied. Ten zuiden van Haaren mondt de Rosep uit in de Essche Stroom.

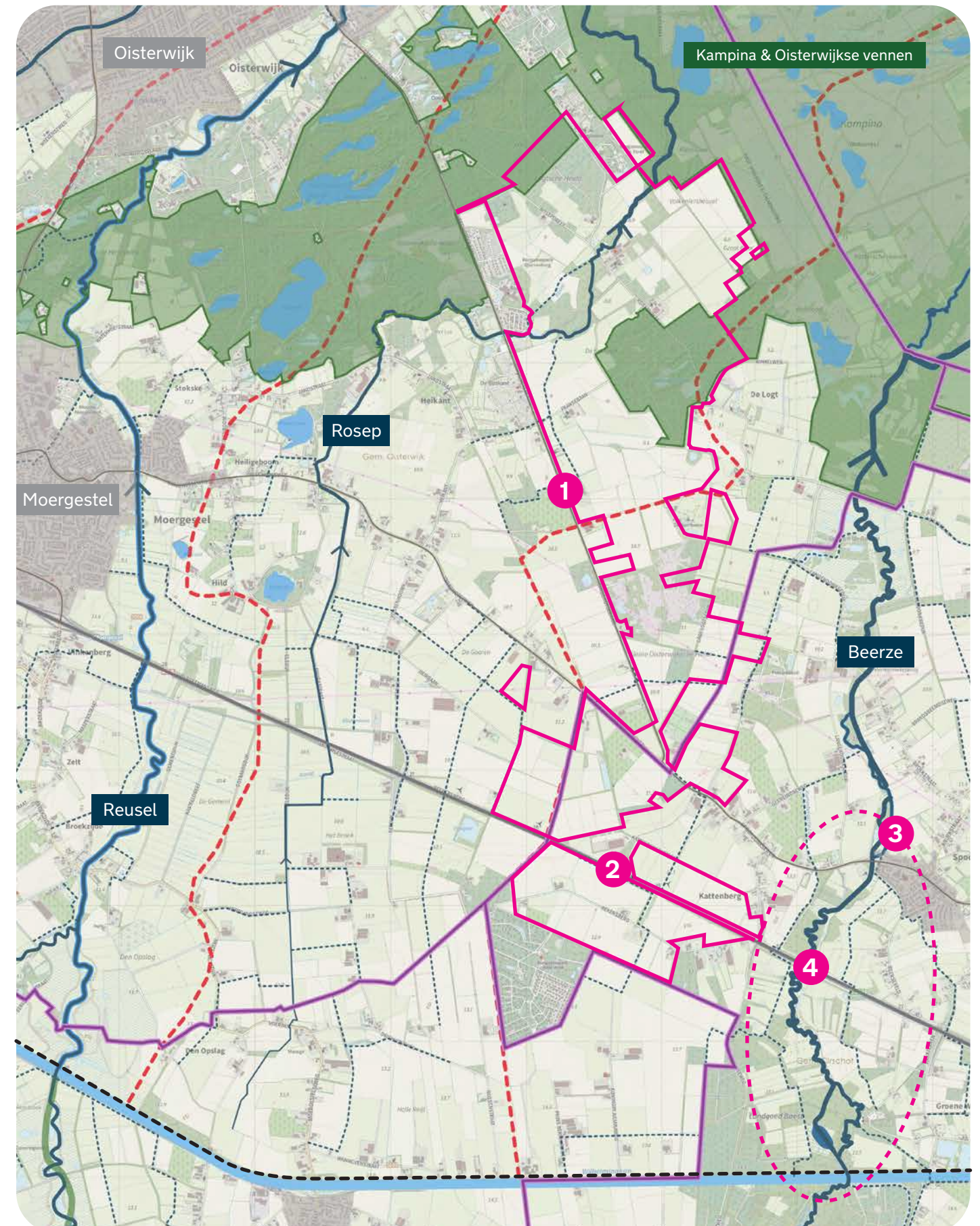
Het gebied is gelegen in de gemeenten Oisterwijk en voor een klein deel in Hilvarenbeek en Oirschot. Het gebied wordt doorsneden door de A58. In het gebied liggen enkele buurtschappen als Kattenberg, Heijkant, Heilige boom en het Stokske. Langs de Oirschotsebaan liggen een aantal grootschalige vakantieparken. Ten zuiden van de A58 ligt het vakantiepark Stille Wille.

In het noordelijke deel is Landgoed Rozephoeve gelegen; hier loopt een separaat gebiedsproces.

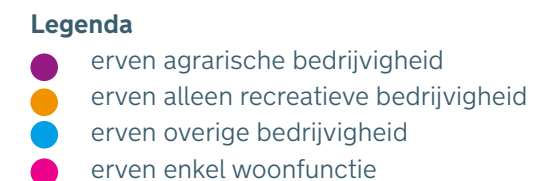
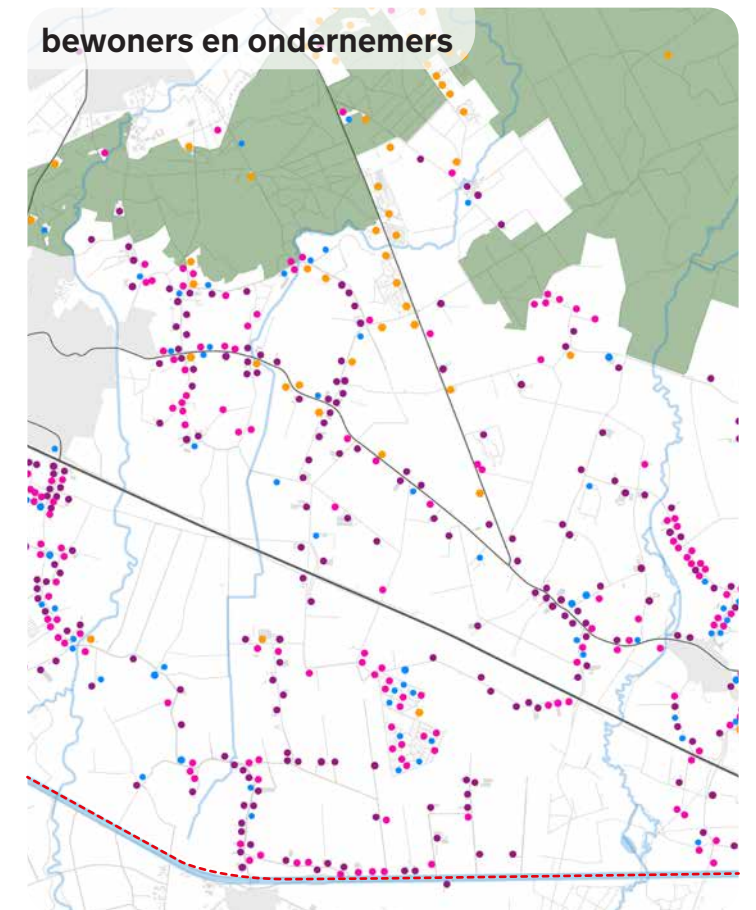
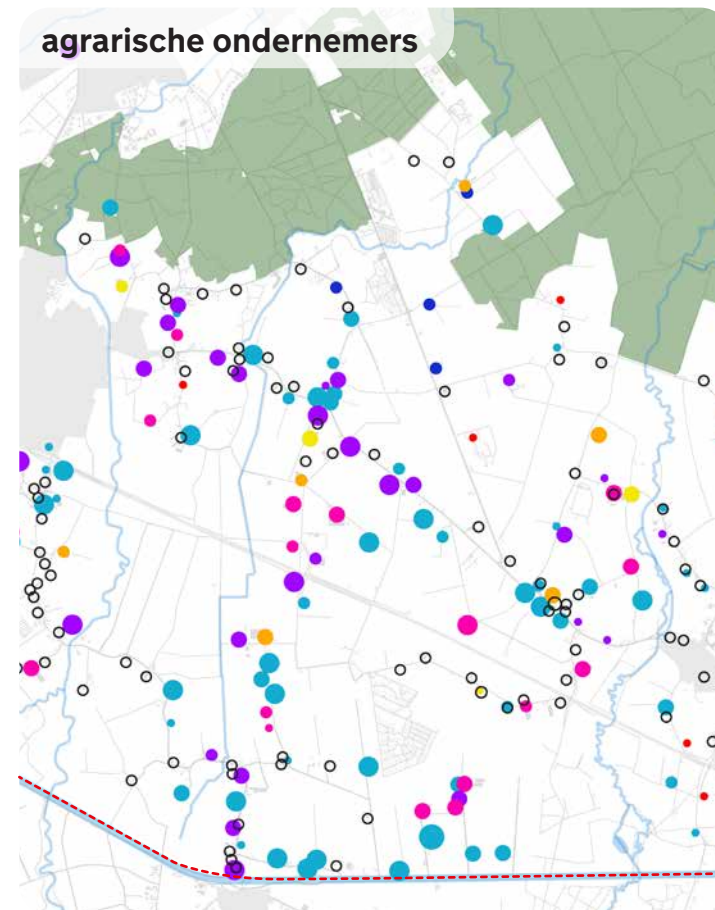
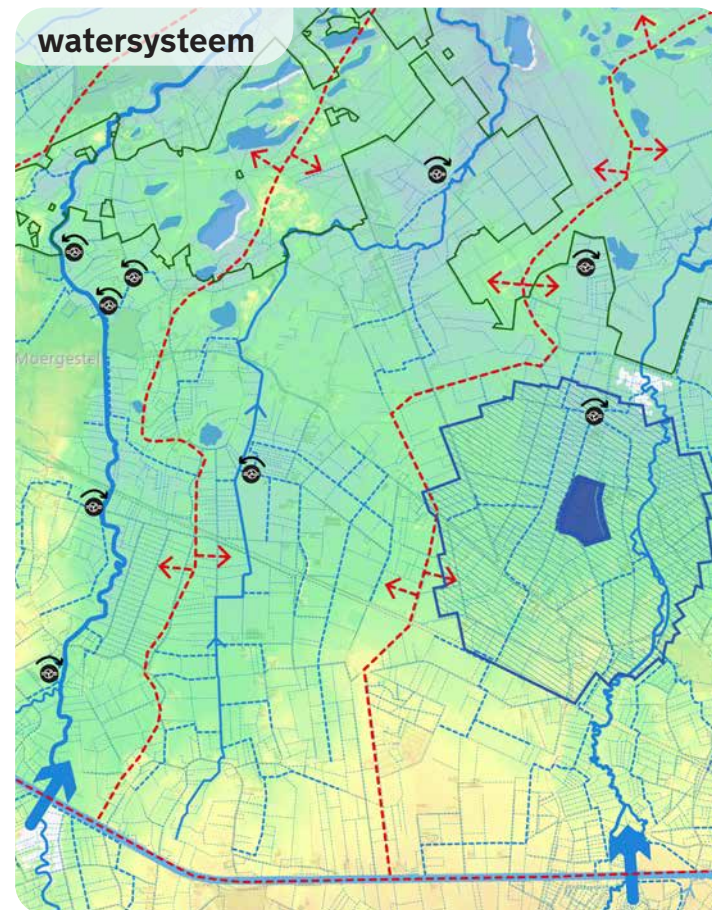
LOPENDE ONTWIKKELINGEN

Beknopt overzicht lopende ontwikkelingen, eigenaarschap en status

1. Gebiedsproces Landgoed Rozephoeve, trekker Provincie Noord-Brabant – visiefase
2. Energie Hub Kattenberg, trekker gemeente Oisterwijk – in voorbereiding
3. Spoordonks Watermolenlandschap, gemeente Oirschot – in voorbereiding
4. Faunapassage A58, Rijkswaterstaat – in voorbereiding

Factsheet Deelgebied C | Stroomgebied Rosep

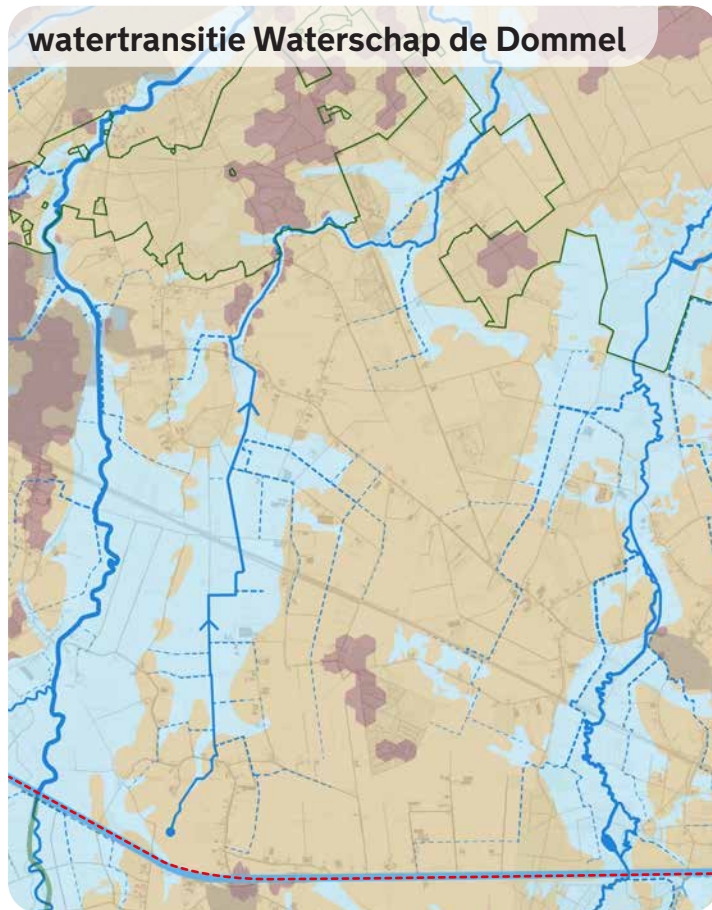
KENSCHETS

Beknopte landschappelijke kenschets van het gebied

Het gebied is gevormd door de drie beekdalen van Reusel, Rosep en Beerze, in wisselende breedtes. Op een aantal plekken zijn brede laagtes van natte gronden, zoals het Moergestels broek, maar ook wat hogere koppen waar gronden eeuwenlang als bouwland zijn gebruikt. Het grootste deel van de natte laagtes zijn nu ingericht als natuur. Tussen de beekdalen Rosep en Beerze lagen uitgestrekte woeste gronden met van zuid naar noord aflopende hoogte en oplopende natheid van de gronden. Vorige eeuw zijn zij ontgonnen en ontwaterd voor landbouwkundig gebruik. Stille wille is een recreatief en bosrijk 'eiland' in het landbouwgebied. Langs de A58 die het gebied doorsnijdt staan 4 windmolens.

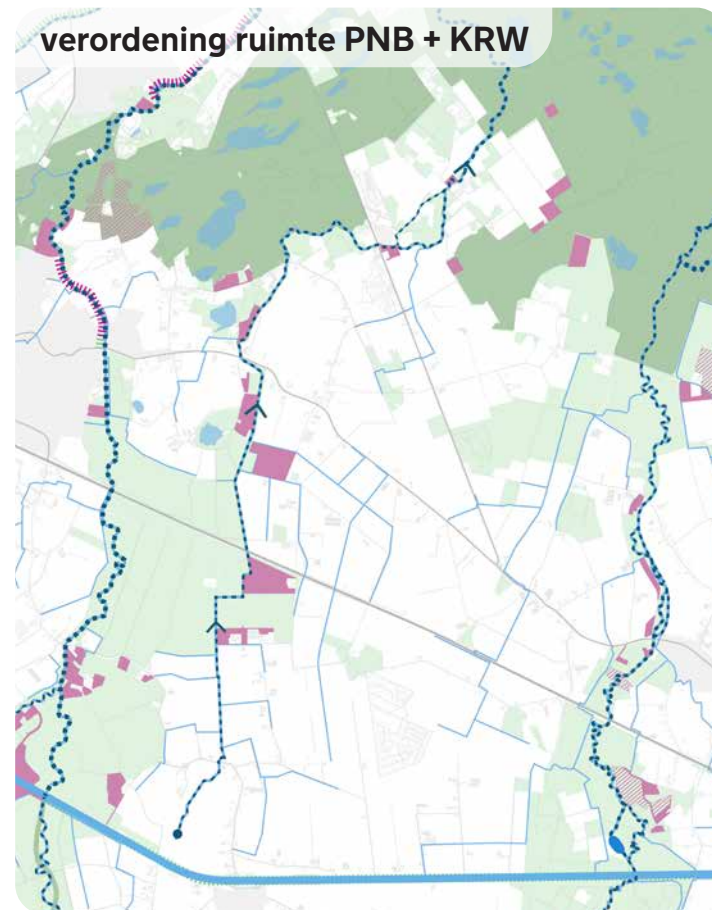
Beknopte sociaal-economische kenschets van het gebied

- In deelgebied C zijn voornamelijk melkveehouders en bedrijven met paarden aanwezig, met uitzondering van enkele ondernemers met varkens, geiten en kippen. Een groot aantal agrarische bedrijven is al gestopt de afgelopen jaren. Landgebruik is overwegend gras- en bouwland.
- Het gebied heeft een belangrijke recreatieve en toeristische betekenis voor de regio, veel mensen genieten in het gebied van de bossen en de natuur en van de vele recreatieve faciliteiten. Om die reden heeft het gebied ook een economische betekenis voor de gemeente Oisterwijk. Er zijn ook uiteenlopende recreatieve bedrijven gevestigd.

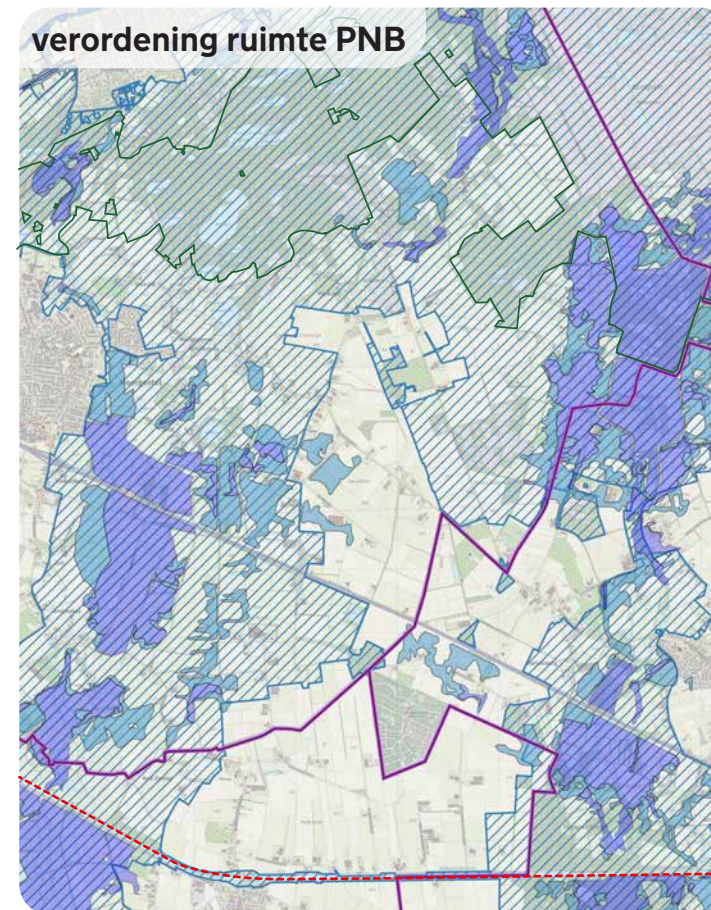
Legenda

- hoge koppen
- flanken
- beekdalen

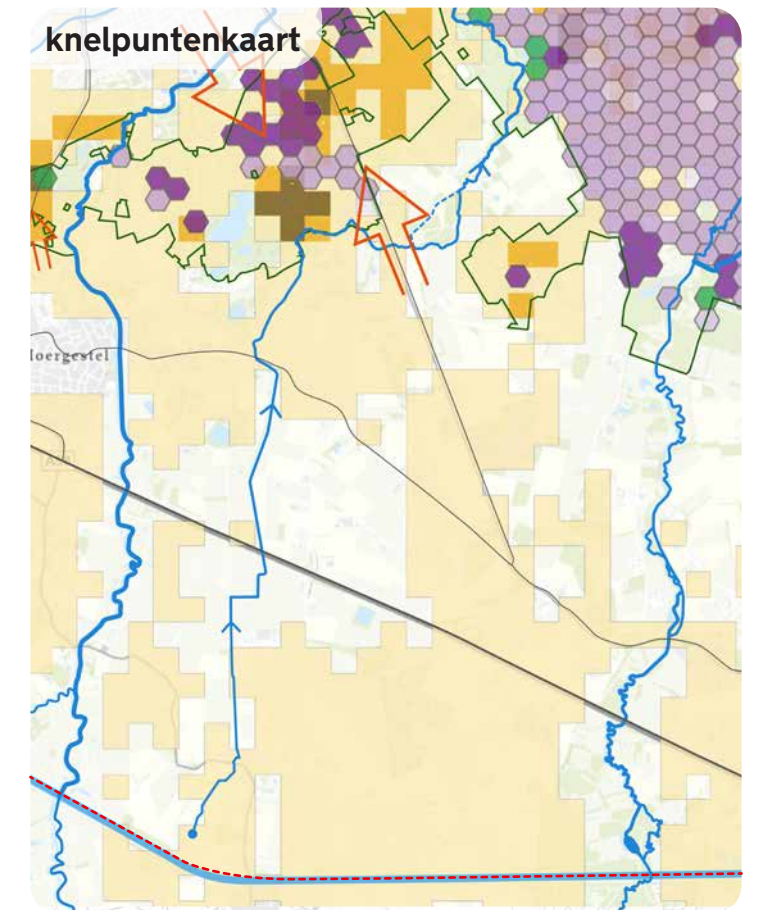
Legenda

- N 2000
- huidige NNB
- nog in te richten natuur
- nog te verwerven gronden
- huidige evz
- nog te realiseren evz
- KRW oppervlaktewaterlichamen

Legenda

- reservering waterberging
- regionale waterberging
- attentiezone waterhuishouding

Legenda

- overbelasting kritische depositie waarde stikstofgevoelige habitattypen
- waterkwaliteit beken
- droogtestress hoog/matig/laag
- recreatieve druk

BELEIDSOPGAVEN

Beknopte samenvatting huidige beleidskaders water en natuur

- Handelingsperspectieven Waterschap De Dommel: vernatten van de beekdalen, balans brengen in de flanken (geen koppen aanwezig)
- Realisatie van Natuurnetwerk Brabant in het beekdal van de Rosep en Reusel
- Inrichting van reserveringsgebieden waterberging

KNELPUNTEN

Beknopte samenvatting knelpunten

- overschrijding stikstof stikstofgevoelige habitattypen N2000 (emissies in overgangszone worden in stikstofanalyse nog in beeld gebracht)
- droogtegevoeligheid gebied, beekdalen en N2000, onderbemaling en ontwateringen 'trekken het gebied droog'.
- waterkwaliteit van de drie beken is onder de norm
- recreatiedruk van natuur vanuit toeristisch gebied Oisterwijk

SAMENVATTING HOOFDOPGAVE

Realisatie van een klimaatrobuust watersysteem in het stroomgebied van de Rosep, waarbij maatregelen zo effectief mogelijk bijdragen aan de verhoging van de natuurwaarden in het N2000-gebied. Daarvoor heeft de beek meer ruimte nodig, zal het beekdal vernatten en het grondwater stijgen op de flanken. Inzicht is nodig welke maatregelen een zo groot mogelijk doeleffect hebben met een zo klein mogelijke impact op het verdienvermogen van het agrarisch landgebruik.

Balans en verspreiding van de recreatieve druk in relatie tot behoud en versterking van de natuurwaarden in het N2000-gebied.

Gezien de ligging nabij het kwetsbare habitattypen N2000 ligt er een opgave in de vermindering van emissies ten behoeve van behoud en herstel van deze natuurwaarden. Ontwikkelen extensieve overgangszonen met landschappelijke waarden en biodiversiteit.

Legenda Een veerkrachtig en klimaatadaptief watersysteem

- N 2000
- natuurlijke laagtes, ruimte voor piekbuien
- stedelijk water vasthouden en infiltreren
- water landelijk gebied vasthouden en infiltreren
- bodem als spons (aanvullen grondwater: vasthouden en infiltreren)

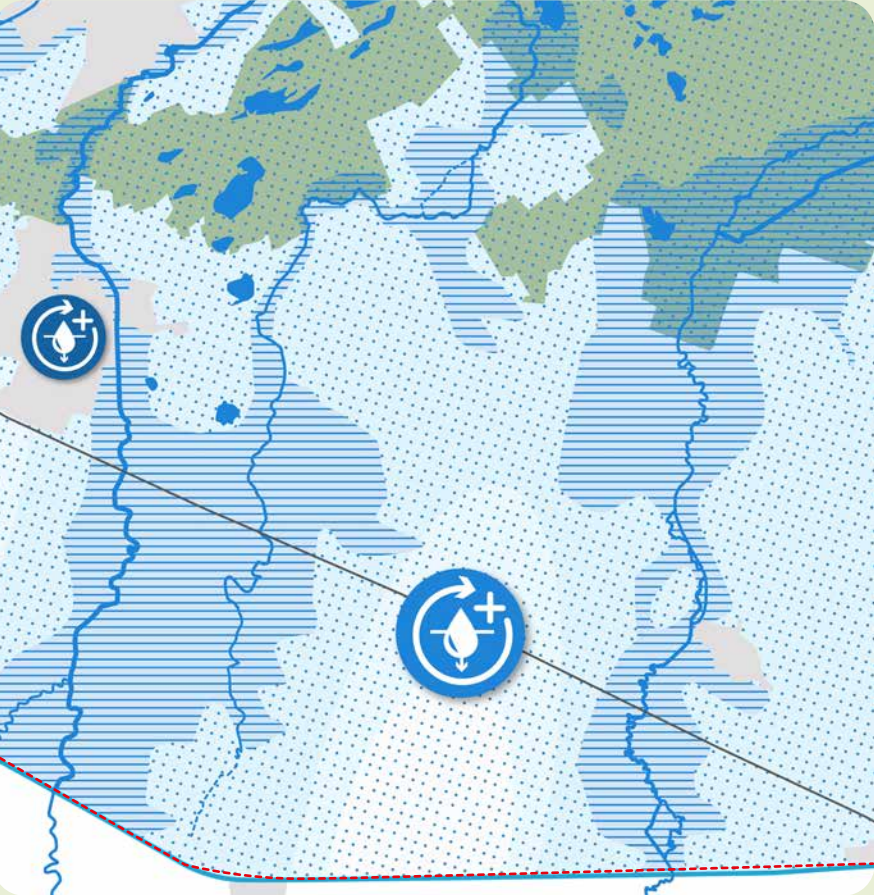
Legenda Een veerkrachtig en robuust ecosysteem

- N 2000
- NNB
- indicatie zoekgebied overgangszone
- verhogen groen-blauwe dooradering landelijk gebied
- droge ecologische verbindingen natuurgebieden
- robuuste natte ecologische verbindingen

OPGAVE PER UITGANGSPUNT

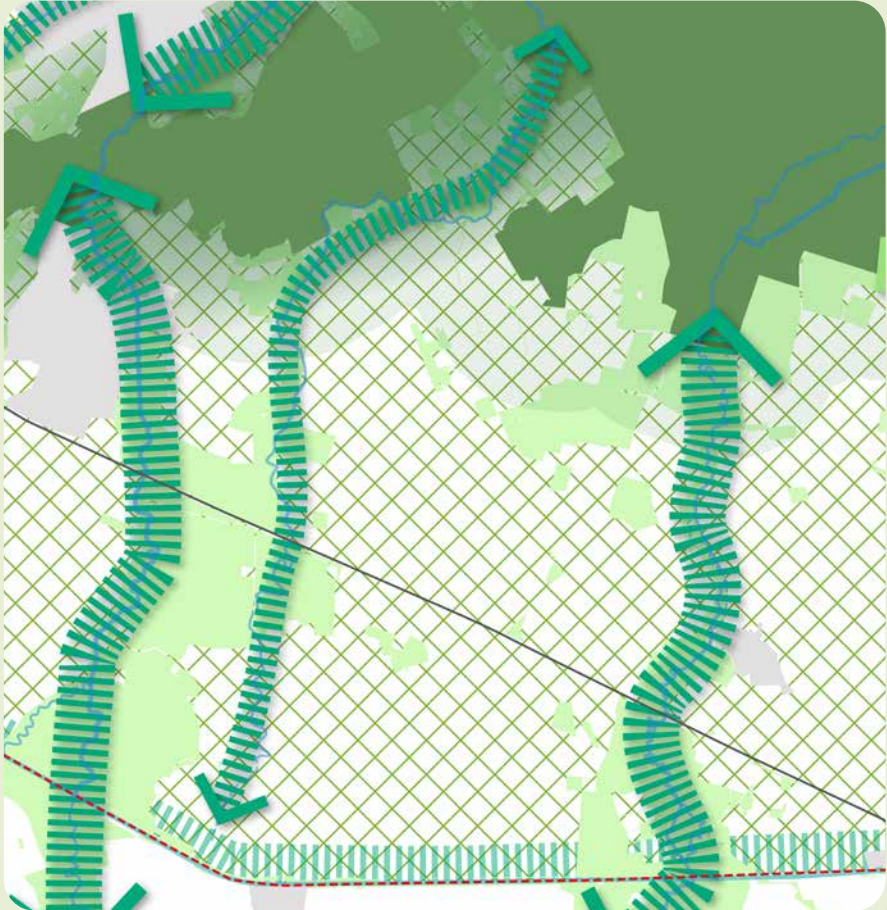
Een veerkrachtig en klimaatadaptief watersysteem

- Beekdalen van Rosep, Reusel en Beerze geven ruimte aan beek bij piekbuien, beekbodems en waterpeilen worden verhoogd. Reserveringsgebieden worden benut voor vasthouden van water.
- Herstel watersysteem zodanig ten behoeve van herstel waterafhankelijke natuurwaarden N2000. Urgentie ligt op deel Rosep op het landgoed, ook bovenstrooms deel Rosep draagt bij.
- Grondwaterstanden stijgen: onder meer door afbouw van de onderbemaling en dempen sloten/verhogen slootbodems.
- Water op flanken infiltreert waar mogelijk en het waterbergend vermogen bodem stijgt door verhoging organisch stofgehalte, met name op de jonge heideontginningen/landbouwgebied ten zuiden A58.
- Gebiedsspecifieke maatregelen Natuurdoelanalyse:
 - NDA1, en NDA2: verhogen waterpeil Rosep en Klein Goor.
 - NDA10: beperken van de ontwatering door landbouwgebied.
 - NDA12: opheffen onderbemaling lager gelegen landbouwgronden ter hoogte van Rozephoeve.
 - NDA15: opheffen bypass Rosep.

Een veerkrachtig en robuust ecosysteem

- Versterken van het beekdal van de Rosep als ecologische verbinding, mede door realisatie NNB-gronden.
- Landgebruik in de overgangszonen N2000, tussen beekdalen Rosep en Beerze draagt bij aan natuurherstel op basis van maatwerk. Landgoed Rosephoeve is gezien haar ligging cruciale schakel.
- Dit deelgebied ligt nabij stikstofgevoelige habitats in de Kampina. De impact op N2000 op het gebied van fijnstof, stikstof en ammoniak, waaronder die van de aanwezige intensieve veehouderijen neemt af.
- Een groenblauwe dooradering van de landbouwgronden versterkt de biodiversiteit, verbetert de vochtbalans in bodem en vangt stikstof en fijnstof af naar N2000-gebied.
- Gebiedsspecifieke maatregelen Natuurdoelanalyse:
 - NDA44: creëren van leefgebied voor de kamsalamander in het Rosepdal.

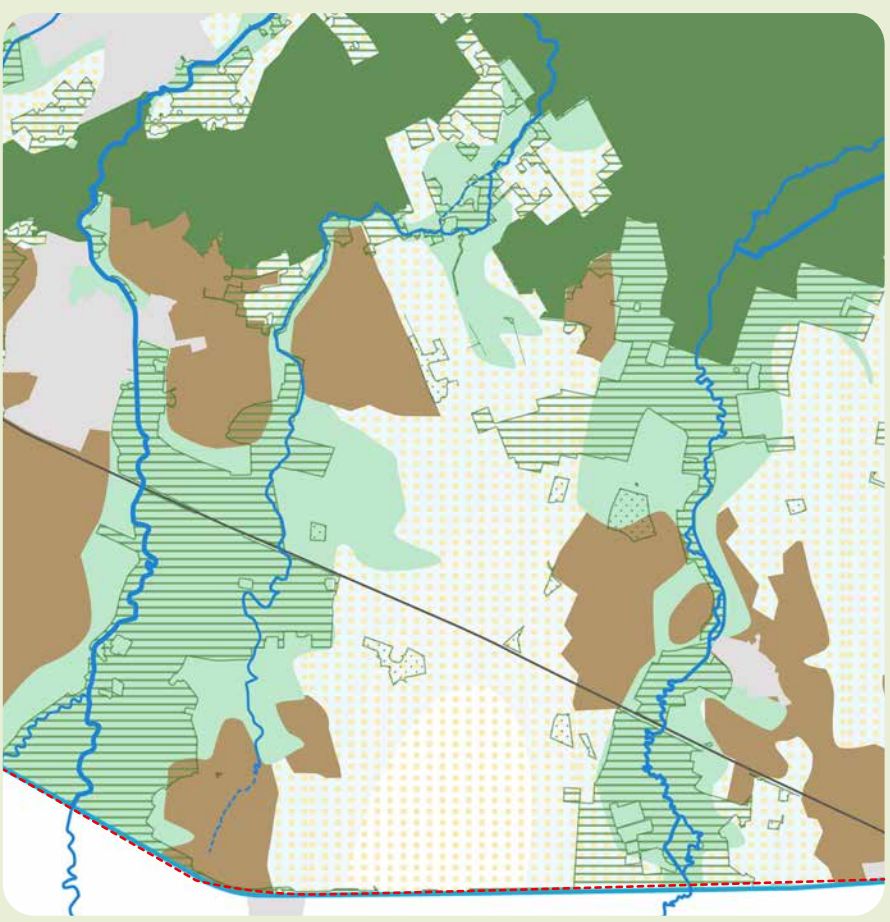
* De uitwerking is de eerste doorvertaling op basis van aanwezige informatie, dit zal worden aangescherpt en verdiept in de visiefase naar 1.0

Ruimte voor diversiteit aan agrarisch ondernemerschap

- Percelen in het beekdal vernatten: dit vraagt om aanpassing van het grondgebruik en bedrijfsvoering van betrokken bedrijven. Op de flanken op de bovenstroomse deel van de Rosep zullen de stijgende grondwaterstanden juist gunstig uitpakken voor het agrarisch grondgebruik.
- Landgebruik in de overgangszone N2000, tussen beekdalen Rosep en Beerze, draagt bij aan natuurherstel N2000 op basis van maatwerk. Hogere vruchtbare gronden kunnen ruimte bieden aan natuurinclusieve akkerbouw, natte gronden aan extensief beweide grasland en natte (biobased-)teelten.

Legenda

- N 2000
- NNB
- lager gelegen gronden, teelt volgt peil
- goede vruchtbare landbouwgronden
- overige gronden

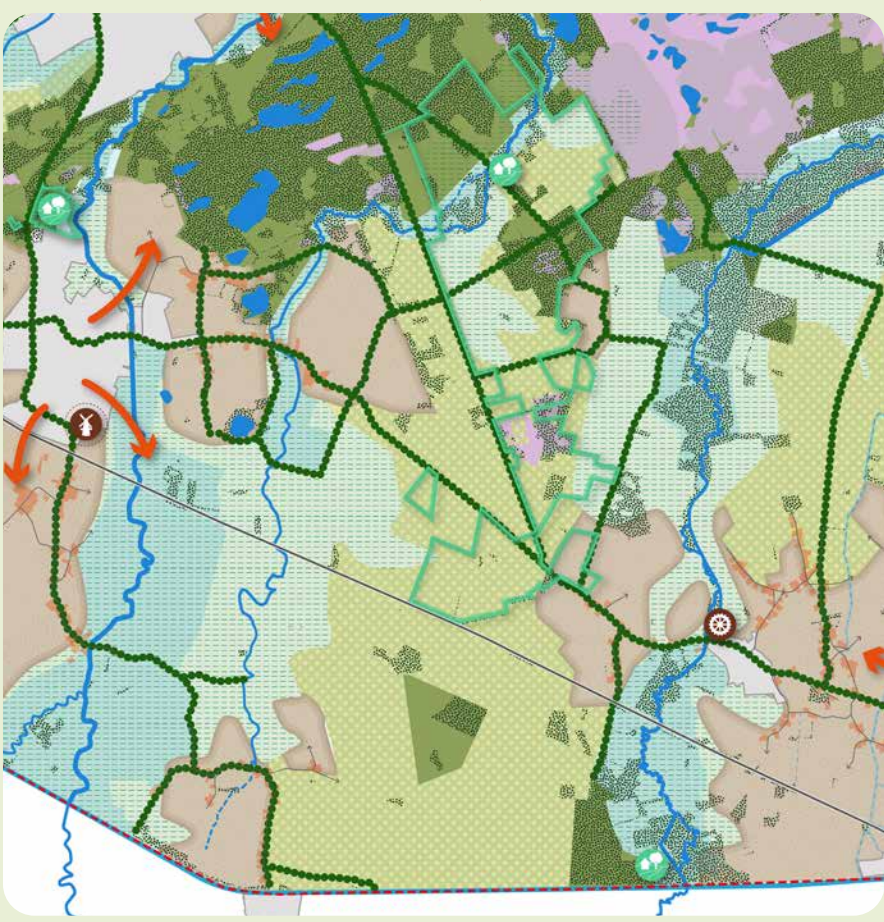

Aantrekkelijk en beleefbaar landschap, met brede meerwaarde

- Groenblauwe dooradering wordt zodanig toegepast dat het de cultuurhistorische en landschappelijke eigenheid van dit deelgebied versterkt: afstemming op de verschillende cultuurlandschappen in het gebied (beekdal – oude gronden - jonge ontginningen).
- Nieuwe paden vanuit dorpen, buurtschappen en erven met recreatieve functies zorgen voor een toegankelijk landelijk gebied.
- Erven met ruimte voor verbrede activiteiten dragen bij aan de leefbaarheid van zowel Moergestel als het buitengebied zelf.

Legenda

heideontginning	heide
oude akkerdorpen	lintbebouwing
de Mortelen	laanstructuren
lager gelegen natte gronden	erfgoederen
beekdalen	landgoederen
bossen	recreatieve verbindingen

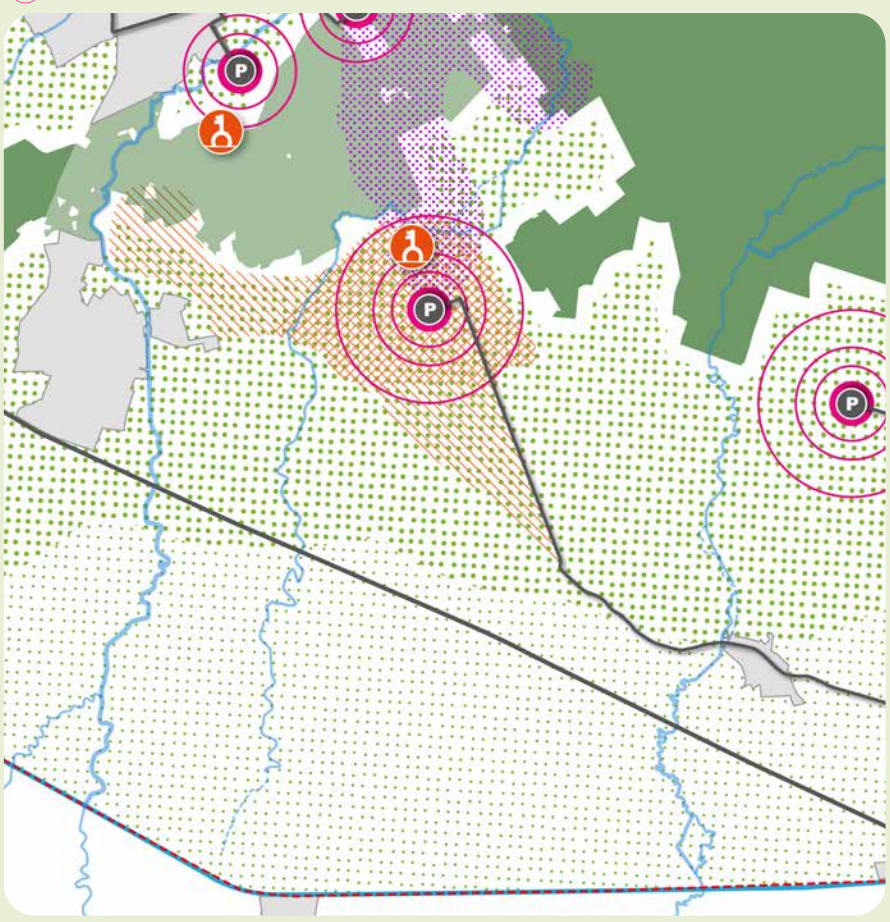

Recreatieve beleving en regulering

- Recreatiedruk is hoog, regulering noodzakelijk:
- NDA59e: Onderzoek naar de effecten van recreatie. Afwegingskader bij nieuwe initiatieven nabij N2000.
 - Door het gebied om N2000 aantrekkelijker te maken kan recreatiedruk beter gereguleerd worden. Zo ontstaan kansen voor recreatief medegebruik en daaraan gekoppeld ondernemerschap in een groter gebied. Ontwikkeling en stimulering van voorzieningen en openbare parkeergelegenheden op afstand N2000, sturing middels ligging wandel- en fietspaden. Strategie om met name de Kampina luw te houden voor recreatief gebruik als rustgebied voor natuur.
 - Kleinschalige recreatieve ontwikkeling biedt mogelijk kans bij erftransformatie.

Legenda

- N 2000 intensieve recreatie
- N 2000 extensieve recreatie
- recreatieve zonering
- concentratie toeristische en recreatieve voorzieningen gem. Oisterwijk
- zoekgebied leisure ontwikkeling gem. Oisterwijk
- natuurpoort
- parkeervoorziening op afstand van N2000

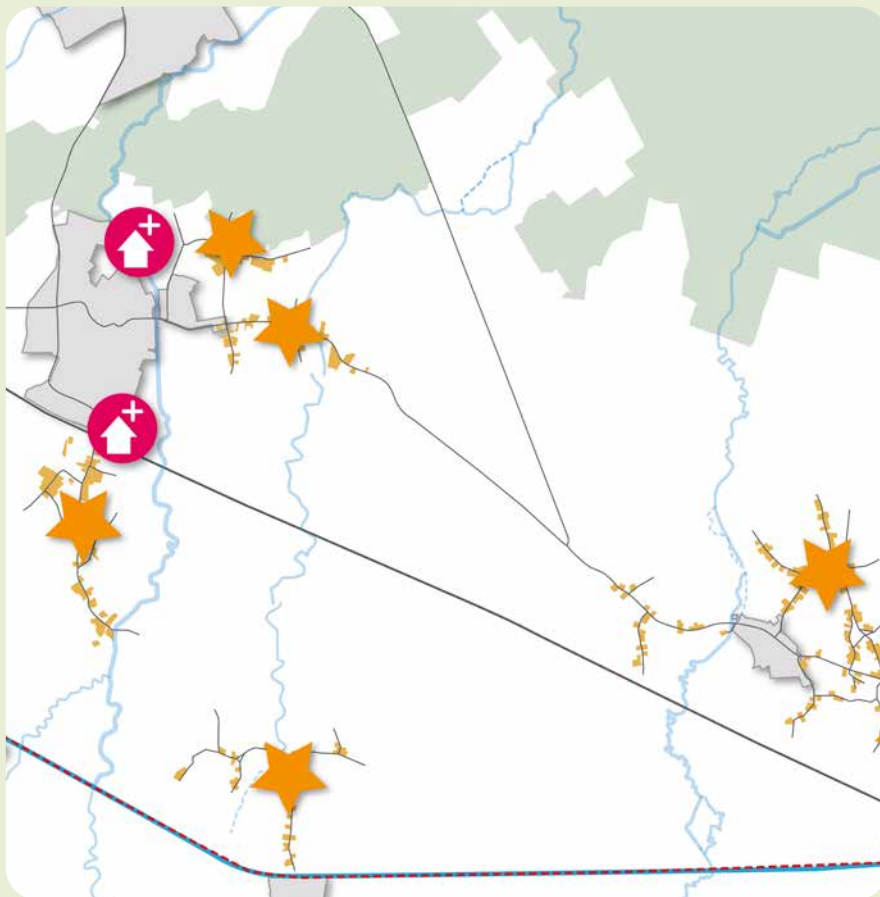
* De uitwerking is de eerste doorvertaling op basis van aanwezige informatie, dit zal worden aangescherpt en verdiept in de visiefase naar 1.0

Landschap als basis voor verstedelijking

- Inpassing uitbreiding Moergestel binnen mogelijkheden water- en natuurdoelen, gaat samen met landschapsversterking.
- Buurtschappen bieden kansen voor kleinschalig wonen.

Legenda

- N 2000
- bestaande dorpen
- bestaande buurtschappen
- kleinschalige nieuwe woonvormen in bestaande buurtschappen
- woningbouwopgaves

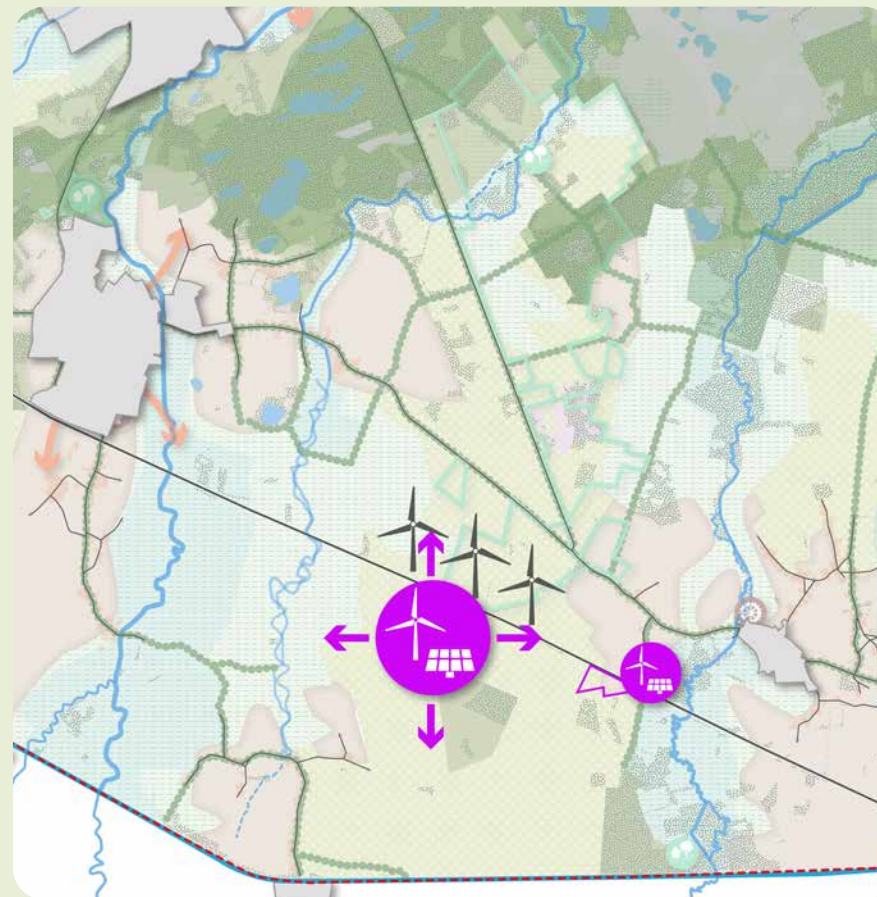

Circulair, beperkte emissies en energieneutraal

- Gronden voor grootschalige energieopgave worden multifunctioneel gebruikt en niet op de beste gronden voor de landbouw. Ontwikkeling energiehub Kattenberg wordt gecombineerd met vasthouden van water op deze plek, gezien het reserveringsgebied water op deze plek. Ook draagt de ontwikkeling bij aan biodiversiteit, en worden zonnevelden landschappelijk op robuuste wijze ingepast.
- Ruimte voor innovatieve maatregelen veehouderijen om emissies te verminderen en bijdragen aan CO2 opslag, energie opwekken etc.

Legenda

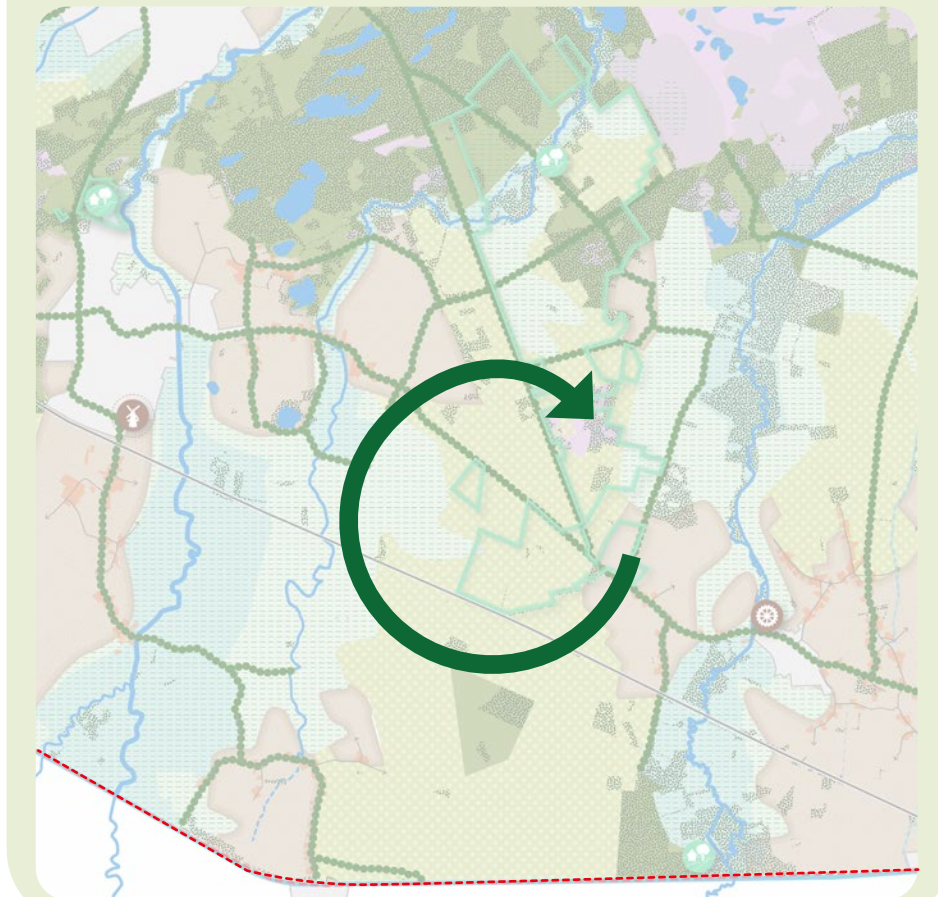
- bestaande windmolens
- zoekgebieden zonneparken/windmolens

Grond staat in dienst van het gebied

Gronddruk door:

- De extensivering van de vele aanwezige melkveehouderijen
- De aanduiding van gronden voor leisure-ontwikkeling uit het beleid van de gemeente Oisterwijk
- Vernatting en natuurontwikkeling van gronden

SCHUURPLEKKEN

Belangrijkste botsende opgaven

- Vernatting in relatie tot grondgebruik en toekomstbestendig ondernemerschap voor gehele beekdal Rosep, Beerze en Reusel.
- Toekomst intensieve bedrijvenscluster Broekstraat versus habitatgevoelige N2000.
- Recreatieve druk/zoekgebied recreatie/leisure versus herstel natuurwaarden nabij en in N2000.
- Behoud van de goede enkeerdgronden versus natuurontwikkeling (NNB)
- Vernatting versus behoud cultuurhistorisch hooggewaardeerde beplantingen, bijvoorbeeld van landgoed Rozephoeve.

KANSEN

Inhoudelijk

- A. Stijgende grondwaterpeilen op de flanken betekent minder beregening nodig op de flanken.
- B. Landschappelijke versterking en recreatieve verbreding van de schil rondom N2000 biedt brede meerwaarde voor ondernemerschap, biodiversiteit en recreatief leefklimaat voor de kernen en de regio.

Procesmatig

- C. Gebied Rozephoeve (noordelijk deel) heeft cruciale ligging in het systeem. Opstart gebiedsproces Rosep als eerste stap/pilot naar zoektocht effectiviteit maatregelen in relatie tot doelbereik.
- D. Energie/collectiviteit bij ondernemers Broekstraat beetpakken als deelgebied voor gesprek over transformatie (klopt dit Hidde?)

AANBEVELINGEN VERVOLG

Specifieke aanbevelingen met betrekking tot het gebied ten behoeve van het vervolgproces naar de gebiedsvisie 1.0

- Opstellen afwegingskader voor recreatieve initiatieven
- Beoordeling oplossingsrichting landgoed Rosep in relatie tot het gehele watersysteem van het stroomgebied Rosep.
- Gesprek opstarten met ondernemersgroep rondom Broekstraat
- Betrekken Hilvarenbeek in het gebiedsproces

legenda

- N2000
- NNB
- EVZ
- reservering waterbering (verordening ruimte PNB)
- vernatting gronden na watertransitie (grondwatertrap I-IIA)
- vruchtbare landbouwgrond
- drinkwaterwinning
- boringsvrije zone drinkwaterwinning
- zoekgebied recreatie gem. Oisterwijk
- recreatieve druk
- zoekgebied wonen
- zoekgebied Energie Hub Kattenberg
- intensieve veehouderijen (varkens, geiten/nertsen, koeien, kippen)
- melkveehouderijen

